

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Tarybinėje mokykloje

Prienai. 1980 m. balandžio 18 d. Prienų vid. mokyklos moksleiviai Aldonas Gudaitis ir Algis Gudaitis buvo iškviešti pas mokyklos direktoriaus pavaduotoją. Čia jų laukė Prienų saugumiečiai, kurie mokinius nusivėžė į Prienų KGB būstinę. Abu mokiniai buvo klausinėjami, kur jie buvę vasario 15-17 dienomis; jie buvo kaltinami, kad vasario 16 d. iškėlė trispalvę Nepriklausomos Lietuvos vėliavą. Broliai Gudaičiai šį kaltinimą paneigė. Tardytojai elgėsi labai grubiai ir dažnai rėkė: "Kokios tau laisvės reikės? Negana, kad pavalgęs... Snargliu, ne su tokiais susitvarkė, ir su tavimi susitvarkysime".

Pustrečios valandos varginę nekaltus vaikus paleido, įsakę, kad rytojais dieną į saugumą prisistatytų jų tėvas.

Prienai. 1980 m. gegužės 14 d. Prienų KGB buvo iškviešta Vida Mačiulytė. Saugumiečiai mokė klausinėjo, ar ji rašiusi sveikinimus kaliniams Plumpai, Sadūnaitėi ir kt., ar einanti į bažnyčią, ar pažįstanti brolius Gudaičius ir kt.

Pakornis (Prienų raj.). Birželio 27 d. į Pakuonio bažnyčios šventorių buvo susirinkę būrys mergaičių. Artėjant atlaidams,

jaunosios adoruotosios mokėsi barstyti gėles. Tuo metu atėjo Pakuonio mokyklos direktorė Deltuvienė, apylinkės pirmininkė Pečienė, partijos sekretorė Padrezienė ir su didžiausiais grasinimais išvaikė mokes, aiškindamos, kad moksleiviai negali dalyvauti procesijoje.

Tirkšliai (Mažeikių raj.). 1980 m. gegužės 4 d. Motinos diena skirta pamoksle kun. klebonas Vincentas Gauronskas pranešė, kad jam kažkoks pareigūnas paskambino telefonu ir griežtai pareikalavo, kad prie altoriaus nepatarnautų vaikai ir nekalbėtų rožančiaus, kitu atveju gegužės 12 d. bus sudeginta klebonija. Klebonas savo pamoksle klausė, ar neaišku, kad čia grasino bedievė? Ar tas grasinimas neturi ryšio su Batakių, Gaurės ir Šiaulių šv. Jurgio bažnyčių sudegimais tarybiniais metais? Ar atsitiktinai per paskutinius metus išniekintos beveik visos aplinkinės bažnyčios: Žem. Kalvarijos, Sedos, Gadūnava, Alsėdžių, Tryškių; įsilaužta į Mažeikių bažnyčią, apvogta Telšių katedra, sunaikinti Plungės kapinių religiniai paminklai?

Sekančią dieną Tirkšlių bažnyčioje patarnauti šv. Mišioms atėjo 5 nauji berniukai. Taip dar didesniu uolumu žemaičiai atsako į bedievių grasinimus ir smurta.

KATALIKAI PASAULYJE

Chorų festivalis

Spalio mėn. pabaigoj visą savaitę Koelno katedroje, Vakarų Vokietijoje, vyko tarptautinis Europos katedrų chorų festivalis, kurį surengė Vakarų Vokietijos radijas — WDR — Koelno katedros statybos užbaigimo šimto metų sukakties proga. Kiekvieną vakarą Vakarų Vokietijos radijas tiesioginiai iš Koelno katedros transliavo religinės muzikos koncertus, kuriuos atliko žymieji Europos katedrų chorai, jų tarpe vengrių choras iš Budapešto, lenkų choras iš Poznanės, graikų bizantinų choras iš Atėnų, belgų, anglų ir kitų kraštų chorai.

Centras Ženevoje

Keturis svarbių katalikiškų organizacijų centrai Ženevoje įsikūrė bendrose patalpose netoli nuo Jungtinių Tautų organizacijos rūmų. Tai Pasaulinė Katalikiškosios Spaudos Unija, Tarptautinių katalikiškųjų organizacijų konferencija, jaunų katalikių moterų tarptautinė sąjunga ir katalikų intelektualų tarptautinis sąjūdis — Pax Romana. Pasirinkdamos bendrą būstinę netoli Jungtinių Tautų rūmų Ženevoje, šios organizacijos siekia geriau tarpusavyje suderinti savo veiklą, o taip pat sustiprinti bendradarbiavimą su Ženevoje veikiančiomis Jungtinių Tautų organizacijos institucijomis.

Pasmerkė ateizmą

Varšuvos vienintelės katalikiškos mokyklos mokytojai pasisakė už ateizmo mokymo nutraukimą Lenkijoje. Katalikų dienraštį "Słowo Powszechne" paskelbė laiszę Varšuvos katalikiškos mokyklos mokytojai rašo, kad Lenkijos mokyklos turėtų būti pasaulėžiūros atžvilgiu visiškai neutralios. Laiško autoriai pažymi, kad katalikai mokytojai dabar yra priversti slėpti savo tikrąsias įsitikinimus ir viešai pro-

paguoti vadinamąją "mokslinę pasaulėžiūrą", tai yra paprastai tariant, ateizmą. Katalikai mokytojai laisžė rašo, kad religinis ir kultūrinis pluralizmas yra realus veiksnys dabartiniame Lenkijos gyvenime, kuris anipol neprieštarauja socialistinei valstybės santvarkai ir todėl neprivalo būti veidmainiškai nuslepiamas.

Iškilmės Varšuvoje

Daugiau negu dešimt tūkstančių lenkų tikinčiųjų prie šv. Aleksandro bažnyčios Varšuvoje iškilmingai sutiko Cenkstakavo Dievo Motinos stebuklingojo paveikslą kopiją, kuri, užbaigusi 23-jus metus užtrukusią maldingąją kelionę po visą kraštą, buvo atgabenta į Varšuvą. Ta proga kardinolas Višinskis aukėjo šv. Mišias, kurių metu buvo perskaitytas Popiežiaus laiškas. Jonas Paulius II šis laiškas pavadė Cenkstakavo Dievo Motinos globali visą kraštą, Bažnyčią ir lenkų tautą, kuri, pažymi šventas Tėvas, siekdama apsaugoti savo orumą ir tapatybę, drąsiai ir ryžtingai imasi teisybės moralinio, socialinio ir ekonominio atsinaujinimo darbo.

Pagalba Alžyriui

Italijos katalikų žmonių pagalbos organizacijos "Caritas" vicepirmininkas prelatas Nervo lankėsi Alžyre, kur su vietos valdžios ir sanitarijos organizacijomis aptarė pagalbos tiekimą nuo žemės drebėjimo nukentėjusiems krašto gyventojams. Katalikiškos organizacijos rūpinasi maisto, rūbų, vaistų ir kitų reikmenų siuntomis į žemės drebėjimo palietas sritis, kuriose, vietos valdžios rūpesčiu, šios gėrybės yra išdaliamos gyventojams. Alžyras yra musulmonų kraštas, kuriame katalikai sudaro nežymią daugumą — apie 60 tūkstančių tikinčiųjų. Juos aptarnauja 4 vyskupai, du šimtai kunigų ir apie 500 seserų vienuolių. Visos katalikų organizacijos čia yra suvalstybinios.

Jungtinių Tautų smūgis Marokui

New Yorkas. — Marokas gavo smūgį Jungtinėse Tautose, kai buvo svarstoma rezoliucija apie konfliktą Vakariniame Sacharėje. Siūlymas, kad Afrikos valstybių galvos išspresytų konfliktą, buvo atmetas 41 — 40 balsų, 58 suilaikius. Kita rezoliucija, patvirtinanti V. Sacharos teisę ir nepriklausomybę, buvo priimta 88 — 4 balsais, 44 susilaikius.

Plečiama Izraelio prekyba su Egiptu

Tel Avivas. — Egiptas ir Izraelis paskelbė, kad bus atidaryta prekyba sausumos keliais, per El Arish miestą. Iki šiol prekės buvo gabenamos laivais ar lėktuvais. Kol kas Egiptas siūsdavo Izraeliui naftą, tačiau mažai kitų prekių. Izraelis gabena į Egiptą kiaušinius, viščiukus, vaisius ir geležies rūdą.

Milano laikraštis apie 1940 m. įvykius

Vis dažniau užsienio spaudoje pasirodo straipsniai apie Lietuvos ir kitų Pabaltijos kraštų pavergimo 40-sias metines. Milane leidžiamas vienas įtakingiausių Italijos dienraščių "Il giornale nuovo" primena savo skaitytojams 1940 metų vasaros įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje žinomo žurnalisto Francois Fejo straipsnius. Prieš 40 metų — rašo straipsnio autorius — Sovietų Sąjunga be didelio triukšmo pasiglemžė tris valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją, paversdama jas sovietinėmis respublikomis. Šiandien yra verta prisiminti jų prijungimą prie Sovietų Sąjungos aplinkybes, nes iš jų galima daug pasimokyti apie sovietinės ekspansijos metodus; tuos pačius palaipsniško kraštų pavergimo metodus, kurie šiandien yra naudojami Afganistane.

Pirmas žingsnis į trijų Pabaltijos valstybių pavergimą — primena laikraštis — buvo vokiečių ir sovietų sutarties pasirašymas 1939 metų rugpjūčio mėnesį. Šia slapta sutartimi Lietuva, Latvija ir Estija pateko sovietinės sferos 1940 metų kovo mėnesio sovietų — suomių karo išvakaryse kalbėdamas Aukščiausiam sovietui, Molotovas iškėlė šią sutartį, kaip didelį tarptautinį Sovietų Sąjungos laimėjimą, nors dar nebuvo kalbama apie Pabaltijos valstybių suverenumo apribojimą ar užgniaužimą. Komunistai šių kraštų viduje — pažymi straipsnio autorius — buvo visai nereikšminga mažuma. Dėl to galutiniam jų pavergimui sovietai pasinau-

dojo savo karinėmis bazėmis, kurios Pabaltijoje kraštuose įsikūrė tuoj po slaptojo suokalbčio su vokiečiais... Trys Pabaltijos valstybės negalėjo pasipriešinti sovietiniam ultimatumui — primena "Il giornale nuovo". — nes tada buvo tas laikotarpis, kada Molotovas 1940 m. birželio 18 d. sveikino Hitlerį dėl pasiektos pėgalės prieš prancūzų kariuomenę, o Pabaltijo tautos buvo izoliuotos nuo viso pasaulio. Lietuvai, kuri buvo svarbiausia iš trijų Pabaltijos kraštų, — rašo laikraštis, — okupavo 200.000 raudonosios armijos karių. Padėties prievartiniam "normalizavimui" čia buvo atsiųstas pats sovietų užsienio reikalų viceministras Dekanozovas. Straipsnio pabaigoje Francois Fejo atpašo pirmojo įvykio "liaudies seimo" rinkimų komediją, įtakingiausių visuomenės atstovų areštus, masines gyventojų deportacijas, kraštų kolonizaciją rusais, tautinės kultūros slopinimą. Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimus.

Revoliucijos šventė

Maskva. — Sovietų Sąjungoje įvyko revoliucijos minėjimas. Naujasis premjeras Nikolai Tichonovas ragino naująjį JAV prezidentą Reaganą imtis pozityvios ryšių su Sovietų Sąjunga linijos. Kalbėtojas kaltino Amerikos politiką, kuri remianti Afganistano sukilėlius, skatinanti ginklų lenktynes ir bandanti bloginti santykius. Premjeras pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga ir kitos socialistinės šalys budės ir saugos savo interesus.

Pirmadienį gali paskelbti streiką

Gdanskas. — Lenkijos unių vadai paskelbė, kad pirmadienį paskelbės naujo streiko klausimas. Jei aukščiausias teismas atmes unių reikalavimus, trečiadienį Varšuvoje ir Gdanske prasidės streikai, kurie po dviejų dienų bus perkelti į Krokuvą ir Šteiną, vėl po dviejų dienų — į Katovicus ir kitus miestus. Unių vadai pareiškė, nenorį pradėti naujo streiko, tačiau negali priimti ir Varšuvos teismo sprendimo, kad unių statute turi būti įrašytas unių priklausomumas komunistų partijai.

Nuteisė pagrindžio žurnalo leidėjus

Maskva. — Sovietinės teisės Maskvoje spalio 9 dieną nuteisė dar vieną rusų pagrindžio spaudos bedradarį — vieną iš pagrindžio žurnalo "Poiski" leidėjų Yuri Grimm, kuriam už tariamą sovietinės santvarkos šmeižimą skirtą trejų metų kalėjimo bausmę. Tai jau trečias "Poiski" žurnalo bedradarbis nuteisiamas sunaikinimo bausme. Kiti du nuteistieji yra Valery Abramkin ir Viktor Sokorik, kuriems taip pat buvo paskirta po trejų metų kalėti. "Poiski" žurnalas buvo grupės rusų intelektualų pagrindis įspausdinamas politiniai — kultūrinis leidinys, kurį sovietų valdžia sulikvidavo po šeštojo numerio pasirodymo, suimdama ir nuteisdamą daugumą jo bendradarbių.

Pasikeis atstovų rūmų sąstatas

Washingtonas. — Paskutinis Amerikos gyventojų surašymas pakeis Atstovų rūmų sąstatą. Kai kurios valstijos gaus daugiau atstovų: Florida gaus 3, Kalifornija ir Texas po du, Oregonas, Arizona, Colorado, Utah, Washingtonas po 1. New Yorkas neteks 4 atstovų, Illinois, Ohio, Pennsylvania po 2, Michiganas, S. Dakota, New Jersey po 1.

Tarptautinis Raudonasis kryžius kreipėsi į Iraką, reikalaujamas žinių apie pagrobta Irano naftos ministerį Javad Tondguan. Irakas tvirtina, kad jis yra karo belaisvis, pagautas netoli fronto. — Filipinuose daug nuostolių padarė tropikinė audra — taifūnas.

Sudarė valdžios perėmimo grupę

Šį mėnesį bus sudarytas kabinetas

Los Angeles. — Išrinktas prezidentu Ronald Reagan ketvirtadienį turėjo savo pirmąją po išrinkimo spaudos konferenciją, kurioje paskelbė savo vyriausybės perėmimo sudarytą organizaciją. Jai vadovaus New Yorko teisininkas William Casey, rinkiminės kampanijos direktorius. Jo kanceliarijos darbus vadovaus Edwin Meese, kuris numatomas Baltųjų Rūmų štabo viršininku.

Reaganas jau sudarė laikiną užsienio politikos patarėjų tarybą, kurioje yra buvęs prezidentas Gerald Ford, buvęs valstybės sekretorius Henry Kissinger, garsus Washingtono advokatas Edward Bennett Williams ir du demokratų senatoriai: Henry Jackson iš Washingtono valstijos ir Richard Stone iš Floridos.

Tarp kitų patarėjų užsienio reikalams yra Richard Allen, kuris pasitraukė iš Reagano rinkiminės kampanijos po to, kai spauda pradėjo jį kaltinti pasipelnymu iš Japonijos biznio bendrovių dar prezidento laikais.

Vidaus reikalų patarėjų svarbiausias yra Casper Weinberger, buvęs sveikatos švietimo ir šalies sekretorius. Užsienio politikos grupėje yra buvusi ambasadorė Anne Armstrong, Nevados senatorius Paul Laxalt, sen. John Tower, buvęs Nato kariuomenės vadas gen. Alexander Haig, Donald Rumsfeld.

William Casey pareiškė, jog Reagano vyriausybė nebus "Kalifornijos mafija". Naujasis prezidentas iki šio mėnesio pabaigos sudarys naują kabinetą, numatys įvairių departamentų svarbesnius valdininkus. Tarp jų bus ne vienas buvusių respublikonų administracijų pareigūnas. Ekonominis patarėjų tarpe minimi: Alan Greenspan, Charles Walker, William Simon, Arthur Burns, George Shultz, Paul McCracken. Iš jų tarpo bus paskirtas izdo sekretorius ir ekonominis patarėjų tarybos pirmininkas.

Artimiausiu metu bus paskirtas spaudos sekretorius, ryšių su kongresu direktorius ir kiti pareigūnai. Valdžios perėmimo darbus Edwin Meese artimai bendradarbiaus su prezidento Carterio štabo viršininku Jack Watson, kuris vadovaus demokratų vyriausybės perdavimo grupei. Perėmimo ir perdavimui reikiamos lėšos yra paskirtos specialiu įstatymu — President's Transition Act 1963.

Atsakydamas į klausimus, Reaganas įspėjo Irano valdžią nelaukti, kol pasikeis Amerikos prezidentas, ir tuoj paleisti įkaitus, nes laukimas nieko nepakeis. Prezidentas Carteris iki sausio 20 d. bus pilnateisės prezidentas ir Iranas turėtų su juo tęsti derybas.

Irakas toliau daužo Abadaną

Abadanas. — Grupė užsienio korespondentų Irako karininkų buvo atvežta prie apsupto Irano naftos rafinerijos miesto Abadano. Užsieniečiai stebėjo Irako artilerijos ir minosvaidžių bombardavimą. Iš miesto tik retkarčiais atsiskridavo svidinys. Ryšių karininkas pasakojo, kad jau keturias dienas niekas nematė Irano aviacijos lėktuvų. Iraniečiai neturi nei kuro nei lakūnų, aiškino padarė tropikinė audra — taifūnas.

Atsakydamas į klausimą apie žmogaus teises, Reaganas nurodė, kad jis sieks tų teisių, tačiau jo nuomone, negalima nusivėžti nuo kai kurių draugiškų vyriausybių, jei jos kai kur nevisiškai pritaria mūsų žmogaus teisių supratimui, o tuo pačiu metu palaikyti ryšius su tokiomis šalimis, kur žmogaus teisės visai neegzistuoja. Apie santykius su sovietais Reaganas pareiškė, jog reikia derybose risti so vietų elgesį pasaulyje su ginklų apribojimo klausimais. Negalima kalbėti vien apie nusiginklavimą ir nekelti kitų klausimų.

Lenkai restauruoja meno paminklus

Praga. — Užsienio spaudos agentūrų žiniomis, lenkai meno paminklų konservatoriai kasmet vyksta į Čekoslovakiją restauruoti meno paminklų ir paveikslus. Restauruoja dail. Kracker paveikslus 18-ojo amžiaus Jašovo vienuolyno bažnyčioje. Vėliau, ta pati konservatorių grupė numato atnaujinti meno kūrinius šv. Elzbiotos katedroje, Košicės mieste. Spaudos agentūrų žiniomis, pačioje Lenkijoje paminklų ir paveikslų restauravimo srityje dirba apie 9 tūkstančiai specialistų.

Streikai Vengrijoje

Budapeštas. — Vengrijos valstybinių profesijų lyderis Gaspar, komunistų partijos organui "Nepszabadsag" duotame pasikalbėjime patvirtino, kad spalio pabaigoje Vengrijoje kelias valandas streikavo kai kurių fabriku darbininkai. Jis, betgi, nepatiksli no, nei kur, nei kada darbas buvo nutrauktas.

Kinija pasmerkė sovietų politiką

Pekinas. — Kinija pasmerkė Sovietų Sąjungos karo laivų pasirodymą prie Tailandijos krantų. Kinų spauda tvirtina, kad sovietai atsiuntė laivus, kai Jungtinės Tautos nepripažino Vietnamo pastatytos Kambodijos vyriausybės. Buvusi Amerikos karinė bazė Vietname — Cam Ranh tapo svarbiausiu sovietų Ramiojo vandenyno uostu, rašo kinų "Liaudies dienraštis".

Svarstys Kanados konstituciją

Londonas. — Britanijos parlamento užsienio reikalų komitetas nutarė svarstyti Kanados reikala vimą keisti dabartinę Kanados konstituciją, kurią sudaro britų paskelbtas Šiaurės Amerikos aktas. Komitetas, kurį sudaro 11 parlamento narių, kvietė visas šiuo klausimu suinteresuotas puses pristatyti savo siūlymus ir reikalavimus.

KALENDORIUS

Lapkričio 8 d.: Gotfridas, Sopatra, Svirbutas, Doma.
Lapkričio 9 d.: Teodoras, Eustolija, Aušautas, Miglė.
Lap. 10 d.: Leonas Did., Trifena, Vaišilgas, Nirmeda.
Saulė teka 6:30, leidžiasi 5:38.

ORAS

Debesuota, laukiama trumpo lietaus, temperatūra dieną 60 l., naktį 45 l.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

VAKARONĖ SU A. LANDSBERGIU

Pirmasis renginys ateitininkų kultūriniam savaitgaliui (1980 spalio 17-19) buvo "linksma vakaronė". Bet ne įprastine prasme. Tai buvo vakaras su Algirdu Landsbergiu Jaunimo centro kavinėje Chicagoje, susipažįstant su pernai išleistu jo naujaisiu novelių rinkiniu, "Muzika įžengiant į neregėtus miestus". Kodėl "linksma vakaronė"? Nes vakaras buvo gausus humoru. Šio vakaro rengėjai nusistatė neleistį šia proga susirinkusiems vaidinti "lietuviško žodžio muzos garbintojų".

Programai vadovavo Draugo kultūrinio priedo redaktorius poetas Kazys Bradūnas. Trumpai nusakęs lietuviškų leidyklų kurtinę rolę spausdinto lietuviško žodžio gyvenime, pristatė Ateities Literatūros Fondo vedėją dr. Kęstutį Kebli. Šis irgi nepasidavė su-
prantamam geismui, knygos leidėjui atsisakius prieš tokia gausia minia galimų knygos pirkėjų. Iš karto prisipažinęs, jog neįmanoma, kad leidėjas galėtų kitaip negu pozityviai savo išleista knygą vertinti, susilakė nuo knygos vertinimo, o vietoj to pasidalino kai kuriom savo mintim, ryšium su šios knygos išleidimu. Pavyzdžiui, kodėl šis "pristatymas" vyksta taip vėlai — net metai — po knygos pirmo pasirodymo. Ogi tam, kad interesui naujai išleista knygai pradėjus blėsti, toks pristatymas vėl jį pakursto. Kita priežastis irgi įdomi: Visiems recenzentams knyga jau iškritikavus, toks "pristatymas" suteikia autoriui progą su jais "atsiskaityti". Rimtesniu tonu Keblys apibūdino šią trečiąją Landsbergio knygą, susidarančią iš septynių novelių, ir davė porą įžvalgų į Landsbergio novelę, kuriose autorius randa vis naujų būdų vienuoti žmogų atskleisti. Jei kas ieškotų, kur šis vakarą buvo norėta "atsiskaityti su kritikais", tai vienintelis kandidatas būtų Keblio švelnus komentaras, jog jeigu kas nemato Landsbergio literatūrinio svorio, tai tik todėl, kad jį lygina su tuo, "ką Landsbergis galėjo padaryti, vietoj su tuo, ką kiti rašytojai daro".

Tyčiom ar netyčiom, Keblio linksni, sąmojingi komentarai

idealiai "sušildė" publiką Landsbergiui, nors, kaip netrukus pamatėm, jis ir "neparuoštą" publiką būtų linksmai nutiekęs. Rezultate, nuo pirmo momento, lietuvių atsistojus prie pulsto, tarp jo ir publikos kibirkščiavo pasijautimo elektra. Pradėjo, apgailestaudamas, neturį tokio dramatiškumo kaip mūsų poetai — tuomet pademonstruodamas, kaip aktorius, sugebąs ne tik rašyti žodžiu skaitytojus paveikti, bet tuo labiau gyvu veiksmu.

Vakaras išimtinis. Jo nuotaikos ir "vėjas" ilgai pasiliks su tais, kurie turėjo laimės tuomet susitikti su Algirdu Landsbergiu.

A. Zailskaitė

Publikai nušvičius, paskaitė novelę, spausdintą prieš septynerius metus Metmenyse, apie įvykių Miuncheno traukinio stoty. Čia ypatingai ryškiai pasirodė autorius sugebėjimas parodyti žmogisko buities tiesą, kur žmogus nebūtų jos tikėjęs. Vakaro eigoje lietuvių Rašytojų Draugijos vardu šios knygos proga Landsbergis pasveikino iš Los Angeles atvykęs Bronys Raila.

Antrą programos dalį pradėjo skaitydamas savo sukurta televizijos filminio farso skriptą — apie "Dorųjų parašutininkų" komandą, kuri, pasekdamas Entebės narsuolių žygiu, nusileidžia į dykumą prie Tel-Avivo gelbėti Ichoką Merą iš Striptizo ir panašių romanų pradžios. Skriptas, kaip ir turi būti, su visais kameros kampo ir dėmesio centro nuorodomis, Landsbergiui pridedant ir visus muzikinius bei garsinius efektus. Juoko iki ašarų ir daugiau — šonai plyšo. ...Kad taip Landsbergiui davus savo televizijos programą... ir tai ne vien dėl komedijos. Girdėjome Jono Jurašo įrašytą juostą — su muzika — Landsbergio novelės "Dainos gimimas". Prie šios novelės pridėjus Jurašo interpretaciją ir muzikos pritaikymą, klausytojai pagauti iki pat atomazgos. Girdėjome Jono Jurašo įrašytą juostą — su muzika — Landsbergio novelės "Dainos gimimas". Prie šios novelės pridėjus Jurašo interpretaciją ir muzikos pritaikymą, klausytojai pagauti iki pat atomazgos. Girdėjome Jono Jurašo įrašytą juostą — su muzika — Landsbergio novelės "Dainos gimimas". Prie šios novelės pridėjus Jurašo interpretaciją ir muzikos pritaikymą, klausytojai pagauti iki pat atomazgos.

Tyčiom ar netyčiom, Keblio linksni, sąmojingi komentarai

Clevelando moksleivių Maironio kuopos valdyba. Iš k.: Nijolė Balčiūnienė — globėja, Ramūnas Balčiūnas — korespondentas, kun. Gediminas Kijauskas, S.J. — dvasios vadas, Vida Kašubaitė — sekretorė, Andrius Razgaitis — globėjas. 2-ą eilę: Linas Vyšnionis — pirmininkas, Lina Žiedonytė — vicepirmininkė, Edas Čepulis — išdėininkas.

Nuotr. Lino Vyšnionio.

dėjome dar ir autorius skaitomą paskutinę novelę šiam rinkiny, "Rašytojas M. Lankosi N. mieste". Ir čia vėl tie novelės veikėjai jausmai, kuriais autorius žaisdamas pagauna mūsų jausmus, parodydamas ir vėl kitą momentą gyvenimo ironijos — grožio paradoksą.

Vakaras išimtinis. Jo nuotaikos ir "vėjas" ilgai pasiliks su tais, kurie turėjo laimės tuomet susitikti su Algirdu Landsbergiu.

A. Zailskaitė

Lina Žiedonytė ir Gintaras Dragūnas vaidina "Jaunuosius" lietuviškų vestuvių pastatyme Neringos stovykloje.

Nuotr. Rūtos Musonytės

CLEVELANDO MAIRONIO KUOPOS VEIKLA

Pirmasis moksleivių ateitininkų susirinkimas įvyko 9-28-80, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažoje salėje. Dalyvavo 22 moksleiviai.

Susirinkimą atidarė Linas Vyšnionis su malda, po kurios pristatė šiu metų naują moksleivių valdybą. Linas Vyšnionis — pirmininkas, Lina Žiedonytė — vicepirmininkė, Vida Kašubaitė — sekretorė, Ramūnas Balčiūnas — korespondentas, Edas Čepulis — išdėininkas, kun. G. Kijauskas, S.J. — dvasios vadas, Nijolė Balčiūnienė — globėja ir pristatė naują globėją Andrių Razgaitį, kurį sutiko garsūs plojimai. Andrius Razgaitis sveikinimą mus visus susirinkusius, linkėdamas gerų metų ir džiaugėsi, kad galės kartu dirbti.

Po to sekė vasaros stovyklų atpasakojimai. Rimas Puškorius papasakojo apie Neringos stovyklą. Siga Bankaitė apie Dainavos stovyklą ir Paulius Ramūnas apie Vasagos stovyklą. Palyginome kas geriau kurioje stovykloje patiko, po to vyko diskusijos ir klausimai.

Per posėdį nutarėme, kad per susirinkimus išvaidinsime visus ateitininkų principus. Pirmą pasirinkome šeiminiškumą, kurį paruošė Lina Žiedonytė. Ji paršė tris skirtingas šeimos situacijas, kurias turėjome išvaidinti. Pasidalinome į tris grupes ir gavome 10 minučių pasiruošti ir sugalvoti kaip išvaidinti tą situaciją. Po kiekvienos išvaidintos situacijos vyko diskusijos ir pasiūlymai. Šioks principo pristatymas mums visiems patiko.

Globėja Nijolė Balčiūnienė perskaitė Lino Sidrio straipsnį, spausdintą Drauge, Ateitininkų skryjuje, kad "1979 m. rugpjūtio 15 d. tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų komitetas kreipėsi tie-

siogiai į — visus brolius Tėvynėje ir išeivijoje — siūlydami šiais metais Lietuvoje ir išeivijoje skelbti blaivybę ir kovoti su girtavimu. Linas ragino, kad mes visi išgirstume jų šauksmą ir kaip nors prisidėtumėm. Po diskusijų nutarėme paskelbti atsisaukimą ir paraginti visus atkreipti dėmesį, per "Ateitį" ir radio valandėlę, kurį skaitys Linas Vyšnionis.

Toliau sekė kandidatų pristatymas. Mūsų nauji kandidatai yra visi vyrai, Arūnas Apanavičius, Saulius Bankaitis, Danius Barzdukas, Tauras Bublys ir Vincas Staniškis. Tapti tikru nariu reikia atlikti tam tikrus uždavinius. Vincas Staniškis turėjo pakartoti visus judesius, ką darė Edas Čepulis, ir taip išėjo, kad ant galo atsisėdė, į kėdę pilną pripurkktą skutimosi muilo. Arūnas Apanavičius ir Tauras Bublys turėjo stumti su nosim sviedinuką per visą juostą skutimosi muilo ant stalo. Danius Barzdukas ir Saulius Bankaitis užrištom akim ėjo per kliūtis. Pirmininkas visiem liepė susimokėti nario mokesį, po kurios vyko vaishės.

Posėdžio metu, kuris įvyko Vidos Kašubaitės namuose, kuriame aptartume susirinkimus iki Kalėdų, nutarėme ir toliau išvaidinti principus, nes labai gerai pavyko. Rengti su kun. G. Kijausku, S.J. padėmus mišias ar susikaupti per kalakutines, vienos dienos ar savaitgalio rekolokcijas, į kurias bus kviečiami visi gimnazistai. Šaukti susirinkimus kas tris savaites, su studentais surengti pensininkams Kalėdų eglutės su vaishėmis ir pasirodymu, pasidaryti visiems kuopos T-shirts. Bandyti su kuopa išvaizuoti į teatrą, baletą koncertą ar taip išvyką.

Ramūnas Balčiūnas

Antrasis Clevelando Moksleivių Maironio kuopos susirinkimas įvyko X.26 Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažoje salėje.

Susirinkimą atidarė Linas Vyšnionis su malda. Vilija Banionytė perskaitė praeito susirinkimo protokolą.

Po to visi pasidalinome į tris grupes išvaidinti tautiškumo principą. Skirtingas situacijas paršė Vida Kašubaitė ir išdalino grupėms. Po vaidinimų Andrius Razgaitis viską susumavo ir paaiškino, kaip reikėtų išlaikyti tautiškumą Amerikoje. Diskusijas pravedė Nijolė Balčiūnienė. Diskutavome, kodėl nekalbame lietuviškai tarp savęs ir ką reikėtų dėl to daryti. Visiems yra daug lengviau kalbėtis tarp savęs angliškai ir dažnai nekreipiame dėmesio kokią kalbą naudojame. Kai tėvai spaudžia ir barą, automatiskai norisi priešintis, bet būna labai smagu, kai moki kalbą ir gali dalyvauti diskusijose arba neieškoti žodžių ką nors atpasakojant. Jeigu abiem tėvams nevienodai svarbu, kokia kalba yra kalbama namie, automatiskai su broliais ar seserim kalbama angliškai. Visi labai novime kalbėti gražiai lietuviškai, bet labai sunku tai padaryti. Pasisakė, kad labai padeda stovyklos, ir nutarė daugiau kalbėtis lietuviškai.

Tada Linas Vyšnionis pravedė laisvą rašymą dėl "Embassy - 18". Visi paršėme po laisvą prezidentui Carteriui.

Sekantis punktas buvo pranešimai ir einamieji reikalai. Visi užsiregistravome į Kalakursus

arba žiemos kursų Dainavoje. Pasveikinome laimėjusius "Ateities" premiją Liną Palubinskaitę už poeziją ir Liną Vyšnionį už fotografiją.

Susirinkimą uždarė globėja, perskaitydama malda, kaip Kristus žūrėjo į pasaulį ir jį mylėjo. Po to buvo vaishės.

Ramūnas Balčiūnas

ATEITIES PADĖKA

"Ateities" žurnalo vakaras su premijų įteikimo iškilėmis praėjo su dideliu pasisekimu ir pilnas geros nuotaikos. Už šio vakaro rengimą "Ateities" redakcija, leidejai ir administracija yra labai dėkingi Ateitininkų Sandraugui, saugojančiam valdybos pirminkui Vytautui Šoliūnui, kuris nešė didžiausią šio vakaro parengimo našą. Labai dėkingi esame ir Aldonai Prapuolenytei, kuri rūpinosi bilietų platinimu, taip pat šio renginio išdėininkui Kazui Krauciūnui ir valgių šieminiškai Danai Kurauskenei.

Nuosirdžiai dėkingi esame tiems, kurie premijomis įvertino jaunimo kūrybines pastangas. 1979 - 1980 m. konkurso premijų mecenatai buvo: dr. Albina Prunskienė, Julija Svabaitė - Glyniene, Ateitininkų Šalpos Fondas, dr. Petras ir Stefa Kisieliai, dr. Kazys ir Marija Ambrozaičiai, dr. Arūnas ir Aušrelė Liulevičiai, kun. dr. Ignas Urbonas, Cicero moksleivių ateitininkų kuopa, Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Laučka, Detroito studentų ateitininkų draugovė, Ateitininkų Sandraugio Sąjungos centro valdyba ir dr. Linas Sidrys.

Visi grožėjomes originaliu Marytės Smilgaitės scenos papuošimu. Palinksimus mus ir Rasos Šoliūnaitės vadovaujamą jaunimo dainų vienetas. Svečių kvietėjais buvo Mackevičienė, Arstikiai, Kleiza, Šoliūnai, Dailidės, Polikaiciai, Tamuhioniai, Prapuolenytė, Radvilienė, Kisieliai, Pabedinskai, Marchertai, Razmai, Šlezai, Stončiūtė, studentų draugovė ir Stulginskio bei Dieulininkai kuopos. Stalus ruošė Šoliūnų ir Polikaikių šeimos, Rūgytė, Mackevičienė, Valaitienė ir Laniauskai. Loterija rūpinosi Edis Razma su studentais. Loterijai fantus dovanojo dr. A. Lipskis, dail. J. Paukštienė, Konkulienė, Lieponai, Prancėvičiai, Bilaišiai, dr. Šlezai ir Vazneliai. Dėkingi esame ir visiems kitiems, kurių pavardės praleidome ne iš blogos valios. Dėkingi esame ir visiems į vakarą atsilankiusiems.

"Ateities" redakcija, administracija ir leidejai

JAS VEIKLA DETROITE

Spalio 26 d. pas p. E. Baltrušaitienę įvyko pirmasis Detroito jaunųjų - jaunių susirinkimas. Šiame naujos globėjos yra Birutė Bublėnė ir Kristina Veselkaitė. Dėl skaičiaus jaunųjų ateitininkų, jaunučiai ir jauniai dažniausia kartu dalyvaus susirinkimuose, išvykos bei kitoje veikloje.

Pradėjome susirinkimą malda — kiekvienas narys sudėjo savo mintis, norus ir prašymus į vieną bendrą malda. Pirmasis punktas buvo trumpas pasikalbėjimas apie reikšmę organizacijos ir jos tikslų. Po to sekė aiškinimas Ateitininkų ženklo, o vaikai patys nusipiešė ženklą su nuorais, ką detalės simbolizuoja.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti saugoma, vėlėm ir vamyrai. Baigėme susirinkimą malda.
- Perimamos šių metų veiklą raginame, kad tėvai, kurie norėtų savo vaikus įrašyti į jaunųjų ar jaunių eiles, susisiektų su p. Birutė Bublėnė — 646-8588, arba Kristina Veselkaitė — 537-8721. Sekantis susirinkimas planuojamas lapkričio 16 d. K.V.

(Nukelta į 4 psl.)

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusieria ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmadienį, ketv. 1-4 ir 7-9, antradienį, penkt. 10-4, šeštadienį, 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč., ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Advokatų Draugija VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th St. Chicago, Ill.
Visi tel. 778-0000
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1:30 val. ir 6-8 val. vak. ir ketv. treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Eglin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 392-4423, 373-6323, 392-0670
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktadienį 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 — šeštadieniais pagal susitarimą

Clevelando moksleiviai susirinkimo metu diskutuoja: Edas Čepulis, Vita Palūnaitė ir Rimas Puškorius.

Clevelando moksleiviai susirinkimo metu klausosi pranešimo: Siga Bankaitė, Danius Barzdukas, Vincas Staniškis, Ramūnas Balčiūnas, Edas Čepulis ir Aušrelė Puškoriūtė.

Nuotr. Andriaus Razgaitio.

NEIŠSPREŠTAS KLAUSIMAS

Pagal Šv. Rašto Senojo Testamento davinius Izraelio istorija prasideda, kai Dievas Abraomą parinko būti protėviu tautos, kuri paveldės ypatingą Noes palaiminimą savo sūnui Semui. Palaiminime yra kalbama apie Semo giminės išaukštinimą ir jaunesnio sūnaus Kanaano pažeminimą. Abraomas apie dūktantuosius metus prieš Kristų iš Mezopotamijos atkeliavo į Kanaano žemę. Jis garbino vieną Dievą, kai kiti jo giminės išpažino daug dievų.

Nuo jo prasidėjo Dievo ir žmogaus santykiavimas, kurį mes vadiname apreiškimu. Abraomas palaimino savo sūnų Izaoką, o šis palaimino savo sūnų Jokubą, kuris turėjo sūnų. Šie pateko į Egiptą. Po 400 metų Egipte išaušo Jokubų giminės tauta, kurią faraoanas paverė ir labai skriaudė. Iš vergijos išvedė ją Mozė, o Jozuė užkariavo pažadėtą Kanaano žemę, dabartinę Palestiną. Tai atsitiko apie 1260 metus prieš Kristų. Nuo to laiko Izraelio tauta buvo nuolatiniuose karuose, išskyrus tik karaliaus Saliamono laikotarpį, trukusį apie 40 metų.

Krikščionybės eroje žydų tauta neturėjo savo valstybės iki 1948 metų, kai Anglija, būdama ekonomškai silpna, nutarė atsisakyti Palestinoje savo dominijos ir leido į Palestiną žydams emigruoti. Amerikai ir Anglijai spaudžiant, Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje buvo praversta rezoliucija padalyti Palestiną. Tada jau buvo prasidėjęs viduje karas už Izraelio nepriklausomybę. Arabai žydų įsiveržimą lygina su Jozuės įsiveržimu į Palestiną prieš 3 tūkstančius metų. Tada kanaaniečiai buvo išžudyti ir turėjo trauktis iš žemės, kuri, Šv. Rašto žodžiais, buvo medumi ir pienu plūstanti.

Menachem Begin, Izraelio ministras pirmininkas, žydų teises yra pagrindęs iš to, kas atsitiko prieš tris tūkstančius metų. Jis sako, kad Palestina yra paties Dievo pažadėta, o arabai niekaip negali suprasti, kodėl jie turi savo žemę atiduoti tiems, kurie per du tūkstančius metų Palestinoje negyveno. Yusif Al-Bandak, Tunizijos ambasados Washingtono, D.C., patarėjas, „The Wanderer“ St. Paul, Mn., savaitraštyje labai karčiai kritikuoja Izraelio atsiradimą ir visą jo politiką, nurodądamas, kad Palestinoje niekad nebus taikos ir ramybės. Yusif Al-Bandak yra arabas, jaunystę praleidęs Palestinoje ir yra graikų ortodoksų krikščionis. Jis sako, kad dabartinis Izraelis yra privati arabų nuosavybė, ką rodo iš Anglijos dominijos laikų dokumentai. Arnold Toynbee, didysis mūsų laikų istorikas, pasakė, kad Izraelis yra atsiradęs plėšikišku keliu. Todėl Izraelio valstybė neturinti legalaus pagrindo.

Yusif Al-Bandak į priekaištą, kad arabai vykdo terorizmą Izraelyje, atsako, kad ir dabartinis Izraelio ministras pirmininkas Beginas antrojo karo metu su sionistais vykdė terorizmą prieš britus. Sionistai nužudė 1944 m. lordą Moyne, britų ministrį rezidentą Viduriniuose Rytuose. 1948 m. jie nužudė grafa Folke Bernadotte, Jungtinių Tautų atstovą Jeruzalėje. Beginą Yusif Al-Bandak vadina terorizmo tėvu. Be teroro ir žudynių nebūtų buvę įsteigta Izraelio valstybė. 1946 m. Jeruzalėje David viešbutis buvo išprogdintas. Ten žuvo 100 britų karininkų. 1948 m. Deir Yasin visas miestelis buvo sunaikintas, visi vyrai, mo-

terys ir vaikai buvo išžudyti. Todėl arabai turėjo trauktis ir užleisti žydams savo sodybas ir nuosavybes.

Tie teroristai ne visi buvo vietiniai žydai. 1920 metais Palestinoje žydų buvę tik 45 tūkstančiai, o arabų 750 tūkstančiai. Žydai Palestinoje gyvena tik 50 metų, kiti šimtą metų. Pagal Arthur Koestler, labai prielankų sionistų sąjūdžiui, tie žydai, kurie užėmė Palestiną, nėra tikri žydai. Jie nėra semitinės kilmės. Jie daugumoje esą kazokų imperijos žmonės karaliaus perversi priimti žydų religiją ir papročius.

Yusif Al-Bandak piktinasi, kad Izraelyje vaikai mokomi, jog žydų kariuomenė gali žudyti palestiniečius taip kaip prieš tris tūkstančius metų žydai, atkeliavę per dykumas, žudė kanaaniečius. Jeruzalės vardas nėra žydiškas, bet kanaanietiškas, o Palestinos pavadinimas yra kilęs iš pilistinių, su kuriais Saulius ir Dovydas nuolat kariavo.

Svarstant arabams padarytas skriaudas, kai kūrėsi Izraelis, atrodo, kad Viduriniuose Rytuose niekad nebus prieda prie taikos ir ramybės. Palestiniečiai visą laiką vykdo ir vykdyt terorizmą. Niekas teroro nepateisina, bet Begino kaltinimai, kad palestiniečiai žudo nekaltas šeimas, arabams kelia tik pasipiktinimą, nes jis pats buvo teroristas taip pat. O šiuo atveju pasaulio opinijoje yra tas teisingas, kas yra laimėtojas. Todėl arabai kito kelio nemato kaip tik kovoti už savo krašto atgavimą.

Krikščionys arabai iš religinės pusės mato, kad jie turi daugiau teisių į Palestiną kaip kitos religijos. Kristus yragimės Betliejuje, nukryžiuotas Jeruzalėje, kur jo ir kapas yra išlikęs. Jeruzalėje jis prisikėlė iš numirusių. Todėl krikščionims arabams Jeruzalė yra daug svarbesnė kaip Roma, kur šv. Petras ir Povilas buvo nužudyti ir palaidoti. Arabai sako, kad ir Kristus buvo palestinietis. Todėl pagal arabų samprotavimus krikščionys daugiau teisių turi į Jeruzalę kaip žydai, kurie ieško teisių iš Mozės laikų. Mozė yra gimęs ir augęs Egipte, o ir Dovydas Jeruzalės nepaveldėjo, bet užkariavo. Arabai yra pasiruošę Palestinos bylą perduoti tarptautiniam Hagos tribunolui, kurio sprendimą sutiktų priimti. Bet kas galės išspręsti tokią bylą, kuri yra trijų tūkstančių metų senumo ir kurioje pats Dievas yra įsiterpęs, vykdamas žmonių atpirkimo darbą ir įsikūnijimo paslapties planą?

Į priekaištą, kad Izraelis turi pirmenybę į Jeruzalę ir Palestiną, kaip Dievo pažadėtą Izraeliui žemę, o ne krikščionys ar arabai musulmonai, arabai turi atsakymą. Jie sako, kad visi krikščionys yra išrinkta Dievo tauta ir naujasis Izraelis. Jie nėra biologiskai Izraelio kilmės, bet jie yra dangiškos karalystės vaikai ir paveldėtojai. Tie, kurie išpažįsta Kristų ir jį seka, yra tikrasis Izraelis. O pažadai Dovydui, kad jo karalystė nesibaigs, yra vykdoma po Kristaus atpirkimo krikščionybės įgyvendinime.

Daugumai žydų esant išblaskytiems po visą pasaulį nepaprastai svarbu turėti savo valstybę, iš kurios gali ateiti visokeriopa pagalba ir užtariamas. Bet Izraelio užtariamas augo ir nekaltų žmonių persekiojimą. Žydai vis nesiliauja ieškoje karo kaltininkų ir tarp išeivių lietuvių. Lietuviai su Palestina neturi ryšių ir žydų niekad nepersekiuoja. Lietuviai tiek kalti, kad jie neturi savo valstybės, kuri juos gintų.

V. Rmš.

KAS YRA TREČIASIS PASAULIS?

Rimties val.

P. GAUČYS

Kai po II-ojo pasaulinio karo pradėjo vystytis Trečiasis pasaulis, norint tapti jo nariu, svarbiausias reikalavimas buvo būti skurdžiui. Nūdien šioje kategorijoje atsiderė daugiau kaip du trečdaliai pasaulio tautų. Jų dauguma gyvena piečiausiose žemės dalyse ir yra buvusios Europos valstybių kolonijos.

Išskyrus kai kurias naftą turtingas valstybes dabar gan gerai besilaikančias, daugelis jų, nepaisant šiek tiek tokių padarytos ūkinės pažangos, gyvena vargingose sąlygose, negali savęs išmaitinti ir priklauso nuo Šiaurės pramoninių valstybių ūkinės pagalbos bei pagrindinių jų pramonės gaminių.

Priešingai jų ūkinei silpnybei, vis auga jų skaitmeninis stiprumas jom užtikrina įspūdingą politinę įtaką. Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje, kur didvalstybės ir vidutinio dydžio valstybės turėti tik vieną balsą, neišsivysčiusios Trečiojo pasaulio valstybės sudaro didelę persvarą, nepaisant politinio įvairumo, kuris išryškėjo neseniai įvykusioje nesusiriusių tautų konferencijoje Havanoje.

Kai 1961 m. buvo Belgrade pradėtas organizuoti nesurūšiusių tautų judėjimas, jis neįsileido nei Sovietų, nei Vakarų blokam priklausančių valstybių. Jis pasiskelbė būsimas neutralus ir kvietė pavergtas tautas jungtis po jo vėliava.

Tačiau nafta turtingų valstybių greit besikaupia turtai išskėlė klausimą, ar tebegalioja nieko neturėjimo kvalifikacija. Ar Saudi Arabija ir Kuveitas gali būti laikomi Trečiojo pasaulio nariais? To pasaulio vadai atsako, kad tos šalys per daugelį metų buvo didžiųjų valstybių išnaudojamos ir niekad nebus pilnai atlygintos. Tačiau daug svarbesnis yra jų įsitikinimas, kad vis didėjančią pralobimas suteikia Trečiajam pasauliui didesnė įtaka.

Didžiausias Trečiojo pasaulio taikiny yra Šiaurės pasaulio išsivysčiusių tautų baltosios daugumos. Trečiojo pasaulio šalys reikalauja „naujos ūkinės santvarkos“, suteikiančios įvairių privilegijų, kurios atlygintų už kolonijinių išnaudojimą.

Trečiasis pasaulis sudaro 70% viso pasaulio gyventojų, tuo tarpu jam atitenka tik 11% totalinės gamybos pajamų, kas yra neteisinga. Kaip galinčiausios iš visų išsivysčiusių

tautų, JAV laikomos didžiausiu išnaudotoju. Tokius kaltinimus dažniausia skelbia Sovietų draugai — kai kurie Trečiojo pasaulio vadai.

Kankinamos infliacijos, nesugebančių vyriausybių, gyventojų pertekliaus ir natūralinių turtų stokos, Trečiojo pasaulio 45 tautos perkeltos į Ketvirtąjo pasaulio kategoriją. Tose skurdžio kamuojamose tautose metinės pajamos vienam asmeniui siekia tik 300 dol. Tuo tarpu kitose Trečiojo pasaulio šalyse jos siekia 2,000 dol.

Visos tos tautos trokšta vystytis, džiaugtis laisve bei socialiniu teisingumu. Tačiau praėjus ir 20 metų nuo jų susiorganizavimo, šitie tikslai tebėra tepasiekiami tik retais atvejais, kaip pvz., Indijoje, kur augimas sutapo su politine laisve, daug kur socialinis teisingumas, kaip pvz. Kinijoje buvo pasiektas laisvės pradžioje kaina. Visur kitur, pradedant Burma ir baigiant Etiopija, nebuvo nei tikro augimo, nei socialinio teisingumo, nei laisvės. Retai aukšto lygio ūkinė pažanga buvo pasiekta Iranu, Saudi Arabijoje, Brazilijoje, Šiaurės Korėjoje ir Zaire. Bet viso to išdava buvo tik didesnis represijų sušvelninimas ir teisingesnis vargingiausių sluoksniams tautinių pajamų paskirstymas.

Pramoninės Vakarų šalys labai nenoriai šelpia Trečiojo pasaulio tautas. Jungtinės Tautos buvo nutarusios, kad turtingos valstybės skirtų 7% savo tautinių pajamų Trečiojo pasaulio pagalbai, bet niekas to kuklaus reikalavimo nesilaikė. Sovietai šelpia tik tas tautas, kurios šoka pagal jų dūdą. Taip buvo su Jugoslavija, Kinija, Albanija ir Egiptu.

Tačiau nafta turtingų valstybių greit besikaupia turtai išskėlė klausimą, ar tebegalioja nieko neturėjimo kvalifikacija. Ar Saudi Arabija ir Kuveitas gali būti laikomi Trečiojo pasaulio nariais? To pasaulio vadai atsako, kad tos šalys per daugelį metų buvo didžiųjų valstybių išnaudojamos ir niekad nebus pilnai atlygintos. Tačiau daug svarbesnis yra jų įsitikinimas, kad vis didėjančią pralobimas suteikia Trečiajam pasauliui didesnė įtaka.

Didžiausias Trečiojo pasaulio taikiny yra Šiaurės pasaulio išsivysčiusių tautų baltosios daugumos. Trečiojo pasaulio šalys reikalauja „naujos ūkinės santvarkos“, suteikiančios įvairių privilegijų, kurios atlygintų už kolonijinių išnaudojimą.

Trečiasis pasaulis sudaro 70% viso pasaulio gyventojų, tuo tarpu jam atitenka tik 11% totalinės gamybos pajamų, kas yra neteisinga. Kaip galinčiausios iš visų išsivysčiusių

Rytų Europos valstybės Vakarams yra prasiškolinusios daugiau kaip 40 milijonų dol. sumai. Todėl Vakarai savo paramą joms turi siaurinti. Kinija, pati būdama neturtinga, nedaug ką gali sušelpiti. Turtingos arabų valstybės daugiau padeda islamiškoms tautoms. Pralobusi Libija didžiules sumas skiria revoliuciniams judėjimams finansuoti, kaip, pvz. Airijoje, Filipinuose, Omane ir kitur, o ne besivystančių tautų modernizavimui. Daugelis besivystančių tautų yra taip baisiai prasiškolinusios, kad savo turimom pajamom vis sugeba sumokėti palūkanas.

Daugelis tautų vis labiau ima priklausyti nuo maisto importo dėl jų nepaprastai didelio gyventojų prieauglio. Jos neišstengia sumokėti netgi už joms pristatomus grūdus.

Taip dalykams esant, nenustatę, kad besivystančios tautos suskato išgdyti savo pramonę. Tačiau pramonė labai iš lėto sukuria naujus darbus, dar daugiau reikia laiko sukurti priemonėms savo gyventojus išmaitinti. Dage-lis jų, tikėdamas greičiau išbristi iš vargų, įsivedė marksistines santvarkas, tačiau didesnės sėkmės nesulaukė. Jų būklė pablogina ir jų karstligiškas ginklavimasis, mokant astronomines sumas už modernius ginklus pramoningoms šalims. Tai jas klampina į dar didesnę skurdą. Nors prieš priimančios į J. Tautas iškilmingai pasizadėjo gerbti žmogaus teises, tik retos tą pažadą pildė. Dažnuose karuose masiniai žudo vienas kitą. Nereta, kad ir savo valstybės ribose viena padėrnė žudo kitą. Dar daug reikės laiko iki jos suburs ir išmoks gyventi nepriklausomą gyvenimą.

Iraکو ir Saudi Arabijos valstybių vadai — Huseinas ir Fahd po pasitarimų

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

5

Prie Washingtono Arkos prasideda Fifth Avenue, kuri eina į šiaurę ir baigiasi prie Harlemo upės. Aikštėje rengiamos ne tik dailininkų paveikslų parodos, bet taip pat džiazo ir gitarų muzikos koncertai. Aplink aikštę stovi įvairūs stiliaus namų, kurie beveik visi pastatyti 19 šimt. Anksčiau čia gyveno rašytojas Henry James, parašęs novelę *Washington Square*, Edith Wharton ir kiti. Prie aikštės rytinės dalies stovi New Yorko miesto universiteto rūmai, kurie savo stiliumi išsiskiria iš kitų namų. Namai nėra aukšti — trijų ar daugiau aukštų, kuriuose yra gana daug pietų Italijos architektūros įtakos. Prieš 300 m. Washingtono aikštėje stovėjo kartuvės ir buvo vykdomos mirties bausmės. Taip pat šioje aikštėje yra palaidota apie 10,000 žmonių prieš 1823 m. mirę nuo maro. Vėliau aikštė buvo perleista kariuomenei, karių mokymui.

Greenwich Village, kai įvyksta paveikslų parodos, aplanko tūkstančiai žmonių ne tik iš New Yorko, bet ir iš kitų vietovių, nes kiekvienam įdomu pamatyti paveikslus, išskabintus šaligatviuose prieš darželių tvorą ar ant namų sienų. Jų tarpe yra realistinių, impresionistinių ir kitokio žanro. Jų kainos nėra aukštos ir beveik visiems prieinamos.

Greenwich Village, kaip ir kitose miesto dalyse, veikia krautuvės, restoranai, meno galerijos, kavinės ir „Off - Broadway“ teatrai.

Taip pat nemažai įdomi vieta, kaip Chinatown ar Greenwich Village, yra East Village. Šią vietą daug kas vadina Bohemija. Charakteringa tai, kad šioje vietoje gyveną žmonės kiekvieną dieną turi „Freedom Day“, kuri atšvenčiama įvairiais būdais. Judriausias gyvenimas vyksta aplink Tompkins Square, septynis blokus nuo Washington Square. Aikštėlė pavadinta New Yorko gubernatoriaus Daniel B. Tompkins garbei. Čia gyvena nemažai dailininkų, poetų, artistų ir rašytojų. Vieni iš jų gyvena pigiuose butuose, o kiti — brangiuose. Veikia krautuvės, vaistinės, teatrai ir bažnyčios, kaip St. Nicholas, Russo-Carphian ir kitos. Krautuvės daugiausia koncentruojasi prie St. Mark's Place, tarp Third ir First Avenue. Tai vieta, kur olandų gubernatorių Peter Stuyvesant pasitraukė, kai anglai priartėjo prie New Yorko (Naujojo Amsterdamo). Jis čia gynėsi nuo anglų. Vėliau aikštė tapo kareivių stovykla, parodų, susirinkimų, streikų ir kareivių mankštos vieta.

Senamiestyje veikia Policijos Akademija, Policijos Departamento laboratorija, policijos ir gaisrininkų muziejai, Federal Reserve Bank of New York, kurio seifoje valstybės laiko savo aukso indėlius; Old Merchant's House, privatus Gramersy parkas ir ir kitos dar lankytinos vietos.

Midtown Manhattanas

Midtown Manhattanas prasideda nuo 23 iki 70-sios gatvės. Šio miesto dalis ne tik pasižymi tiesių gatvių išplanavimu, bet ir architektūros statyba. Šioje Manhattan dalyje yra sukoncentruota daugiausia dangoraižių, iš kurių aukščiausias yra Empire State

DALYVAVIMAS IŠGANYMO DARBE

Kada kalbama apie santuokos tikslus, yra paliečiama šeimos problema, taip sakant, iš šios, tai yra žiūrint į santuoką, kaip į tam tikrą instituciją. Reikia betgi pažvelgti į tą pačią problemą iš vidaus. Žiūrint iš vidinės perspektyvos, santuokinių ir tėvų gyvenimas yra taip pat didelis pašaukimas.

Šių dienų teologija supranta visą žmogaus gyvenimą, kaip realizavimą pašaukimo, kaip atsakymą į Dievo kvietimą. Dievas pakvietė žmones dalyvauti jo dieviškame gyvenime, jo laimėje. Tai yra ne kas kita, kaip pašaukimas išganymui. Dievas pakartoja tą kvietimą kiekvienam iš mūsų ir tuo pačiu pašaukia kiekvieną kaip kurių ypatingiems uždaviniais bendrame žmonių išganymo darbe. Pirmoje vietoje tokie ypatingi uždaviniai yra skirti santuokiniams ir šeimyniniams gyvenimui.

Pašaukimas į santuokinį ir šeimyninį gyvenimą yra didžiausias žmogaus pašaukimas, nes tai pakvietimas tiesioginiai bendradarbiauti su Dievu. Šis ypatingas pašaukimas susideda iš dviejų dalių: santuokiniai yra pašaukti dalyvauti Dievo kuriamajame darbe; antra, jie yra pašaukti taip pat dalyvauti išganymo darbe. Šį kartą apsiribosime tik santuokinių pašaukimu dalyvauti Dievo kuriamajame darbe.

Reikia žinoti, kad pasaulio sukurimas nėra pasibaigęs, kaip dažnai sakoma ir galvojama. Praėjusiais amžiais, kada žmonės pasaulį suprato, kaip pastovų, nesikeičiantį, galvota, kad Dievas baigė savo kuriamąjį darbą tada, kai pasaulis atsirado ir dabar Dievas tiktai palaiko jo buvimą, jį valdo. Šiandien jau įsitikinta, kad pasaulio sukurimas yra dinamiško pobūdžio, kad tai yra nuolatinis vystymasis, tobulėjimas. Dievas sukoncentravo pasaulyje pažangos, nuolatinio vystymosi jėgą ir, palaikydamas pasaulio egzistenciją, tarsi kuria jį ir toliau. Dievas pavedė žmonėms transformuoti ir tobulinti gyvenimo sąlygas, surasti naujus pasaulio tobulinimo būdus. Bet gražiausias ir svarbiausias dalykas, kuriam jis pašaukė žmones — tai tiesioginiai dalyvauti jo kuriamajame darbe, būtent, sukurti naujas būtybes. Ir ne tik medžiagines būty-

bes, bet patį žmogų, tobuliausių visų Dievo tvartinių, sutvertą pagal Dievo paveikslą ir panašumą. Dievas sukuria žmogaus sielą, santuokiniai suformuoja jo kūną, pašaukia į pasaulį gyventi, jį auklėja, tobulina. Santuokiniai, kaip sako II Vatikano Susirinkimas, yra Dievo meilės bendradarbiai ir talkininkai.

Sudarydami santuoką du jauni žmonės sukuria šeimą. Iš karto toji šeima yra dar tik šeima - branduolių, sudėta tik iš dviejų asmenų. Tik tada, kai gema kūdikis, ji tampa pilna šeima. Santuoka nėra pati sau tikslas; santuoka turi išsi-vystyti į pilnutinę šeimą, auklėti vaikus ir taip tapti žmonių vystymosi grandies žiedu. Toks santuokai uždavinys yra skirtas Dievo kuriamajame darbe ir ši yra priežastis, kodėl santuokiniai privalo turėti vaikų. Kadangi toks uždavinys yra jiems skirtas paties Dievo, tai ir santuokinių pašaukimas yra dieviškas. Jei santuokiniai nenorėtų turėti vaikų, jie paneigtų savąjį pašaukimą.

Gali būti ypatingų atvejų, kada santuokiniai, dėl neapmatytų priežasčių negali turėti vaikų, arba kada yra tokio amžiaus, kada vaikų gimimas yra negalimas, arba pvz. kada vienas ar abu santuokiniai turi sunkią paveldėtą ligą (pastaruoju atveju jie neturi pareigos gimdyti vaikų), tačiau ir tokiu atveju jų santuoka yra tikra, jie gali siekti antralių santuokos tikslų. Ir tokie nėra laisvi nuo pareigos dalyvauti žmonių vystymesi. Jie gali tą pareigą atlikti atsidėdami ypatingiems socialiniams auklėjimo darbams, ypač auklėdami vaikus, likusius be tėvų, juos įsisiūnydami ar kitaip jiems padėdami. Būtų tikras egoizmas naudotis visuomenės pateikiama gėrybėmis ir patogumais, kiek neprisidedant prie sunkaus ir svarbaus būsimųjų kartų auklėjimo darbo.

Bet ir psichinė žmogaus struktūra patvirtina reikala realizuoti socialinį santuokos pašaukimą. Galima pastebėti, kaip santuokiniai, kurie nerealizuoja savo pašaukimo auklėti vaikus, arba kurie nesima socialinio auklėjimo darbo, pamatui užsidaro į savo santuokinį egoizmą.

(Bus daugiau)

Building. Čia yra parkų ir aikštelių, kuriose pastatyta įvairių paminklų.

Dangoraižiai šioje miesto dalyje pradėti statyti po Pirmojo pasaulinio karo. 1929 m. buvo pastatytas Chrysler Building, 1931 m. Empire State Building, vėliau Rockefeller Center 21 namas, iš kurių aukščiausias yra RCA Building; Madison Sq. Garden ir kiti. Jie visi pastatyti taip, kad savo aukštumu neužtemdytų gatvių, nekliudytų oro judėjimui ir neužsteltų kitų namų bei bažnyčių, pastatytų 19 šimt., k.a. Centralinės Bibliotekos, Grand Central ir Pensilvanijos geležinkelio stočių, Carnegie Hall, muziejų, Šv. Patriko katedros ir daug kitų pastatų. Visų pastatų aprašyti neįmanoma. Čia paminėsiu tik Empire State Building ir dar vieną kitą.

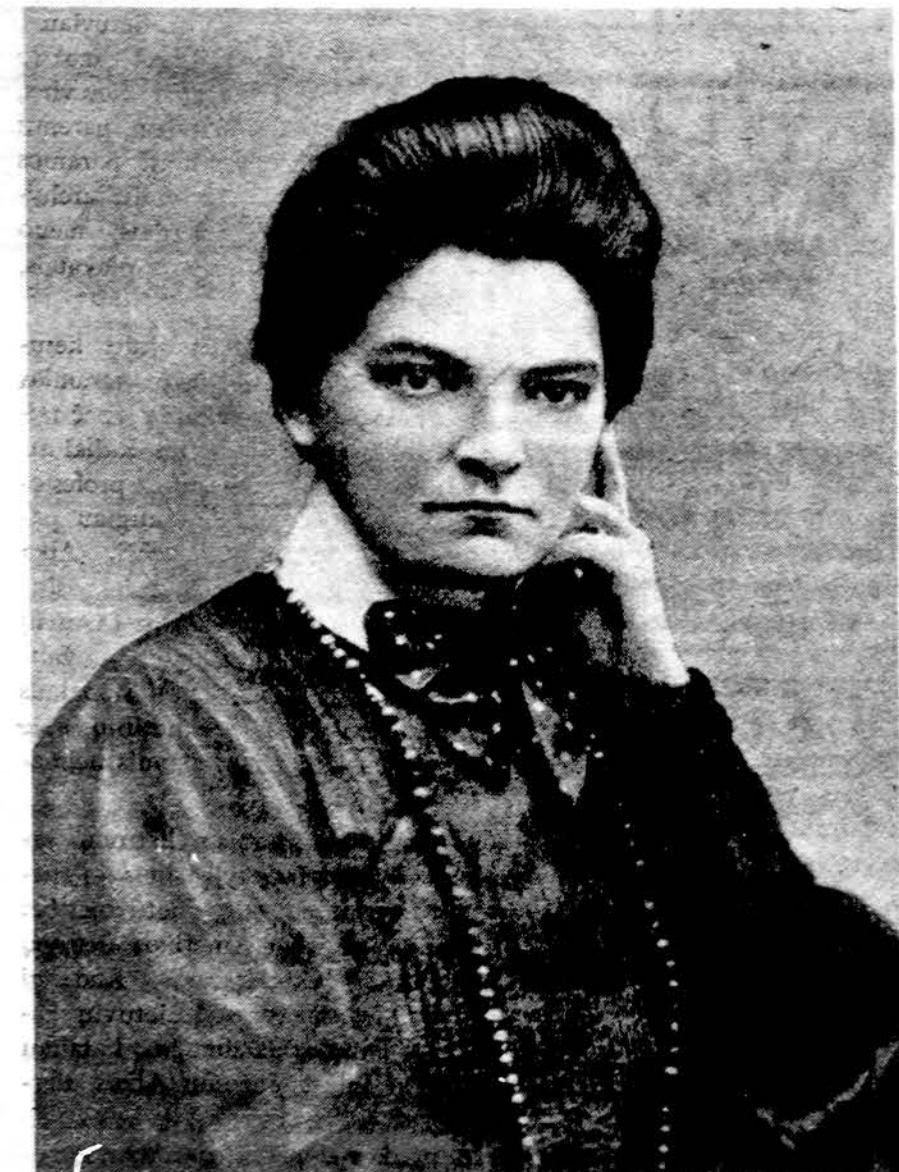
Empire State Building pastatytas 1931 m. pieturinėje Manhattan dalyje prie W 34 ir Fifth Avenue kampo. Vyrauja tiesios linijos, išskyrus tik jo bokštą. Aukštis nuo žemės paviršiaus, įskaitant ir televizijos siustuvo anteną, įrengtą 1951 metais, — 1,472 pėdos. Iš viso — 102 aukštai. Į dvi stebėjimo aikšteles — observatorijas pasikeliami elevatorais. Pirmoji observatorija yra 86 aukšte, nuo žemės paviršiaus pakilusi 1,050 pėdų (320 metrų). Ji supa pastatą iš visų keturių pusių. Iš čia matosi New Jersey, Pensilvanijos, Connecticut ir Massachusetts valstijos.

Antroji observatorija yra 102 aukšte, iš kurios, jei būna giedras dangus, matomumas yra apie 80 mylių. Toji vieta nuo žemės paviršiaus yra pakilusi 1,250 pėdų. Ne visi turistai į tą observatoriją važiuoja, nes baimės jausmas juos nugali. Bokštas, kuriame važiuojama, apdengtas stiklais, kurie sustiprinti su pienu ir aliuminijum.

(Bus daugiau)

REDAGUOJA ST. SEMENIENE, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. 925-5065

Marija Pečkauskaitė-Satrijos Ragana (1877. III. 8 — 1930. VII. 24)

DIDŽIOJI LIETUVĖ - RAŠYTOJA

M. Pečkauskaitės 50 metų mirties sukaktį minint

Mūsų didžiųjų, taurių moterų plejadoje viena iš pirmųjų, kurių vietą užima toji šviesioji, kūrybingoji, asmenybė — Marija Pečkauskaitė. Ji ypač prisimintina šiemet, kai suėjo visos pusšimties metų nuo jos mirties.

Visiems pažįstama lietuviškuoju skaidrumu ir nuoširdumu spindinti jos beletristinė kūryba. Ji buvo viena stipriausių Forsterio humaniškosios krikščionybės auklėjančių idėjų populiarioja mūšų tautoje. Jos raštose taip stipriai atsispindėjo Evangelijos idealai.

Prisiminkime čia tik iš įvairių jos kūrybos vietų sulaukusios kai kurias mintis, sudarančias kelerodį ir dabarties lietuvių moteriai. Ji kalbėjo:

— Mėgstu, atsėdusi ant prieangio laiptų, žiūrėti į tvenkinį. Ilgas, ilgas aukso kelias siekias tobulybės, ir begalybė. Ir eina tuo keliu mano siela. Meta šį trapų ir nepastovių formų pasaulį, tą nykstančių šėšelių pasaulį, ir eina amžinybės ištroškusi ten, kur rožės nevysta ir nebaigia žydėti, kur vanagos nedrasko vieversio lizdo, kur perkūnas netrupina medžių nei širdžių... Eina ten, į grožio tėvynę, kurio didžiausieji pasaulio genijai menką šėšėlį ir silpną aidą tėra sugavę.

Pečkauskaitė buvo gėrio šauklis mūsų naujai atsikūrusioje valstybėje. Ji rašė:

— Niekada nepamiršk, kad, įmesdami į pasaulio iždą nors mažiausią gėrio dalelę, mes jau geriname pasaulį... Kiekviena graži mintis, kiekvienas geras darbas, kiekvienas susivaldymas auksu ir vaivorykste varsoja mūsų sielą.

Ji perspėjo neužsimirti žemiškuose dalykuose ieškoti ir ilgetis kai ko gilesnio, nykstančio:

— Visos materialinės aplinkybės tėra laikinos. Dingus laikui, dingsta ir jos. Tėra tėra viena tikroji realybė — mūsų siela. Laikas neturi ant jos valios, nes jis nėra

tariamoji tikrėnybė, o siela — tikroji tikrovė.

Būdamas moteris, ji ne tiek siejo kiekvienai moteriai idomiu veido grožiu, kiek rūpinosi vidiniu taurumu. Ji skelbė:

— Gražių gražiausių akys ir gražių gražiausių lūpos nesudaro gėlės, jei pro jas nepasireiškia siela.

Skatindama lietuvių pasukti gėrio kryptimi, ji aiškino:

— Kiekvienas žmogus gali būti šventuoju ar didžiausiu nusidėjėliu. Ar paims viršų pirmasis ar antrasis, tai pareina nuo tos linkmės, kurią pasirinko valia, ir nuo tos jėgos, kurią jis igis.

Gyvenimo kasdienybėje ji ragino laikytis apdairumo ir apsisvarstymo:

Aldona Laitienė ir Tina Brazytė, profesionalės modeliuotojos, modeliausios Putnamo seselių rėmėjų madų parodų Jaunimo centre, Chicago spalio mėn. 5 d.

Tina Brazytė modeliuoja vestuvinę suknelę, sukurtą Monikos Kripkauskienės. Nuotr. V. Račkauskas

IR VĖL PRINOKO OBUOLIAI...

STEFANIJA STASIENĖ

Ruduo jau puošiasi auksinėmis spalvomis. Soduose ryškiai pastebim raudonais bei geltonais obuoliais sveriančias šakas. Daugumas mėgstame obuoliuoti, juk sode skinti obuoliai švieži, kvapnūs ir skanūs. Mums, lietuviams obuolys yra daug garsesnis ir reikšmingesnis negu apelsinas ar kuris kitas egzotinis vaisius. Obuolys ir daugelio kitų tautų yra mėgiamas ir vertinamas. Juk apie obuolį kalbama jau nuo Adomo ir levos laikų. Obuolys visais amžiais liko centre įvairių mitų ir pasakų. Graikai ir norvegai savo pasakose kalba net apie auksinį obuolį, kuris dažnai rišamas su grožiu ir meile.

Obuoliai, kuriuos ir dabar auginame, yra kultivuojami jau daugiau kaip 3000 metų; jie buvo išvesti iš laukinių lot. Malus Pumila.

Šiame krašte auginama apie 7000 įvairių atmainų, tačiau populiarios yra tik aštuonios: Red, Golden Delicious, McIntosh, Rome Beauty, Jonathan, Wine-sap, York Stayman ir Northern Spy.

Is čia minėtų amerikinių atmainų vitaminais labiausia pasižymi Northern Spy, juose vitamino C yra dvigubai daugiau negu Golden Delicious atmainoje.

Apskritai obuoliai žmogaus mitybai turi labai didelę reikšmę. Kasdieninis obuolių vartojimas ne tik sužadina apetitą ir pagerina medžiagų apykaitą, bet kartu padeda geriau įsisavinti ir kitą maistą. Obuoliuose esama daug lengvai virškinamo cukraus, fruktozės ir glukoze. Be to,

— Aplinkybės visada priverčia silpnąvalį, bet tvirtavali priverčia aplinkybes sau nusilenkti.

Marija Pečkauskaitė taip giliai įstengė išvėlgti gyvenimo prasmę. Ji rašė:

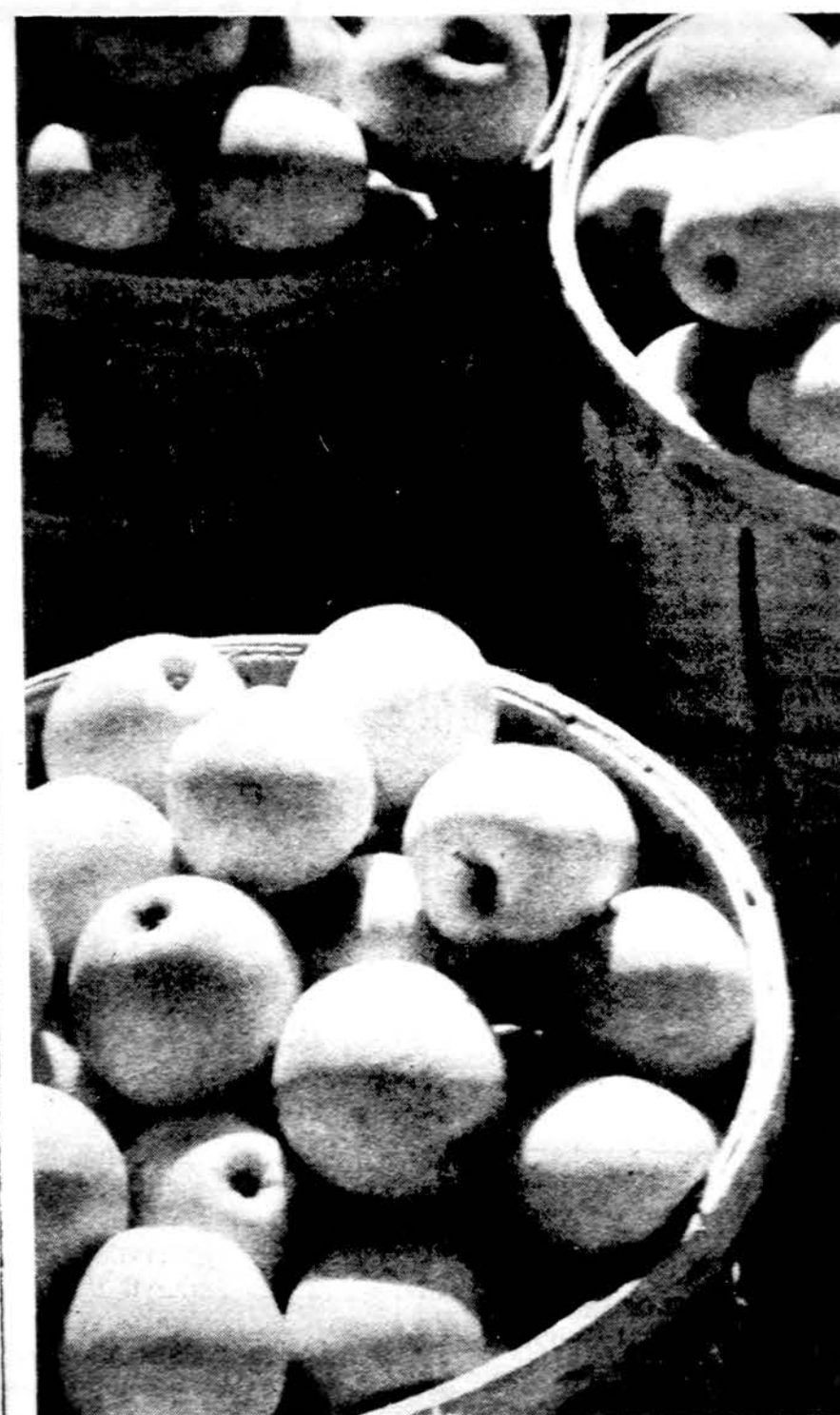
— Mėgstu vaikščioti po kapines. Niekur kitur tokia gili ramybė nevaldo mano sielos, kaip čia, toje ašarų vietoje. Taip įvaizdžiai stovi čia prieš akis nepastoramas visų žemės daiktų, tas amžinasis faktas, jog viskas tik irios formos ir nyksta šėšeliai. Kaip kvaila ir juokinga iš visų jėgų kibtis į įvairias formas ir nykstančius šėšelius! Kaip kvaila dėtis į savo širdį tai, kas turi mirties grūdą...

Prieš M. Pečkauskaitės akis nuolat stovėjo Amžinoji Tikrovė, apie kurią ji skelbė:

— Viskas čia, žemėje, tik sapnas, o tikrovė — ne čia. Amžinojo užmigimo — tai pabudimo valanda.

Marija Pečkauskaitė ilgai dešimtmečiams pasiliks mūsų tautoje gėrio šauklis, gilesnio prasmingumo ugdytoja ir Amžinosios Tikrovės išryškintoja.

Juozas Prunskis

Rudenio dovanos — obuoliai.

Nuotr. V. Maželis

buolį nulupe, mes jas išmestume, ir kepenys vienos nepajęgtų pilnai obuolyje esamus chemikalus panaikinti.

Tad valgykime obuolius su žieve, tik, žinoma, nuplautos. Kulinarijoje obuolių naudojimo perspektyvos labai plačios ir juos galima įvairiai naudoti ir deriniuose su kitais produktais. Šiuo metu vaikams daug džiaugsmo sukelia tradiciniai šio krašto obuoliai, padengti karamele ir riešutais. Tai malonus pasmaguravimas kiekvienam, kuris gana lengvai gali būti paruošiamas. Šešioms vidutinio didumo obuoliams reikia: 1 sv. karamel saldinių

(vanilinio skonio), 2 valg. šaukšt. vandens, 1 puod. valakiškų riešutų.

Riešutus truputį pagruzdinti ir smulkiai sukapti. Saldinius su vandeniu ant lengvos ugnies išvirti. Obuolio žiedosčio vietoje įsmiegti medinį pagaliuką. Taip paruoštą obuolį panerti į karamelio sirupą, šiek tiek pasukinėti, kad visas būtų padengtas. Jei sirupas būtų per tirštas, tai įlašinti keletą lašų vandens. Išėjus, kiekvieną obuolį pavolioti iki pusės į kapotus riešutus.

Taip paruoštus obuolius sudėti ant vaškino popieriaus ir palaukti, kol paviršius sustings.

MARGŲ RAŠTŲ AUDEJĖLĖ

Dūžia staklės tolaimame pasviete — Los Angeles, Kalifornijoje, ir mirga — marga visokių spalvų deriniai. Tai Julijos Šlapelytės atsivežtas žinių kraitis iš dar nepriklausomos Lietuvos. Jos motina buvo audeja. Seserys — ir viena ir kita visokių rankdarbių dar nepriklausomos Lietuvos. Jos motina buvo audeja. Seserys — ir viena ir kita visokių rankdarbių dar nepriklausomos Lietuvos.

Išsidirbusi pensininkės dalia, kiško į pamėgtą darbą, austi tautinius rūbus, derinti šviesias gražias, sakyčiau kalifornietiškas spalvas, tais audiniais puošti lėles, sodinti prie ratelių tautiniais raštais apdrėdytas verpėjas ir leisti jas į žmones — savus ir kitataučius, kaip Lietuvos tautinio meno reklamą, kad jie susidarytų vaizdą apie mūsų mažo krašto dvasinę ir išorinę kultūrą. Jos audinių graibsto pravažiuojantys iš tolimos Australijos, Kanados ir kitų kraštų lietuviai. Jei kas nori patarimų, pas ją visada juri randa. Jos nuomone, jeigu kas nori autentiško drabužio, patartina žvelgti į etnografą — dailininkų sudarytus, suskirstytus kompleksus tai yra: aukštaičių, žemaičių, suvalkiečių, klaipečių, dzukų, vilniečių ir kitų. Kas svarbiausia, kad tautinis nešiojamas rūbas būtų pilnas. Kartais scenoje tenka matyti moteris lietuviškas tautiniais rūbais, bet be kasinčių — galvos papuošalo. Jos nuomone, kaip tada atrodytu, jeigu tokiame tautiniam kostiumui trūktų kitos kokios nors dalies?

Julija Šlapelytė kiekvienais metais, kada tik ruošia Los Angeles parapijos lietuvių diena, dalyvauja jos parodose. Ji taip pat kviečiama ir amerikiečių. Šiais metais birželio 7 ir 8 d. ji buvo pakviesta Craft and Folk Art Museum, Los Angeles, Calif., kur, tarpe kitų tautybių, ji buvo labiausiai vertinama. Vertėja ir visos parodos organizatorė buvo Bronė Skyrinė. Muziejus atsiuntė sunkvežimį su keletu vyrų ir nugabeno stakles su audeklų, o Julija demonstravo ten audimo meną. Buvo didelis susidomėjimas. Dar buvo rodomos skaidrės ir pasakojama apie Lietuvos tautinius rūbus. Iš kitų tautybių toje parodoje dalyvavo: armėnai, ukrainiečiai, japonai, filipinai, afrikiečiai ir kiti.

Julija ir jos darbais susidomėjo dar keletas muziejų ir daugelis pavienių asmenų. Ne tik moterų, bet ir vyrų, kurie prašo supažindinti ir juos su tokiu audimo darbu. Publika klausinėjo visokių patarimų, kuriais vėliau galėtų pasinaudoti. Visi labai žavėjosi manikuru, apvilktu tautiniais rūbais. Žiūrovams buvo įdomu, kada tokius rūbus lietuviškas dėvi, ar jie gali būti ir vestuviniams rūbais. Žinoma, daugiausia audimu ir margais raštais domėjosi ir stebėjosi žmonės iš Audimo instituto. O jos staklės buvo nuvežtos tik su keturiomis nytimis. Niekai negalėdamos eiti, kad tik su tiek mažai nyčių galima išausti tokie įvairūs raštai. Ji pasakojo, kad na-

muose dar liko staklės, kurios turi aštuonias nytis ir su jomis padaranti dar kombinuotesnius raštus.

Julija Šlapelytė už rankdarbius bei tautinių rūbų raštus yra gavusi keletą prizų bei padėkos raštų. Šiais metais, kai lietuvių parapijoje lankėsi vietos vyskupas, Julija padovanojo jam per prel. J. Kučingį gražiai išsiuvinėtą albat, už kurią vyskupas, būdamas labai dėkingas, atsiuntė padėkos raštą.

Kartą Julija buvo pakviesta vietos birutininkų surengti parodą. Prieš parodą ji kalbėjo per vietos lietuvių radiją apie lietuvių tautinius drabužius, informuodama klausytojus, kur rasti medžiagas jų pastudijavimui. Julija tada taip sakė: "Tikresniųjų žinių apie lietuvių aprangą galima rasti raštuose bei iliustracijose — piešiniuose, nuo 15 šimt. Jau 17 amž. Pretorius, Lipnerio raštuose, Gusevičiaus, Daukanto. Donelaičio "Metuose" plačiai aprašyta lietuvių apranga, o jau 19 šimt. turime dar gausių senųjų aprašymų Valančiaus, Višinskio, Katkaus ir kitų raštuose. Lietuviškų drabužių parodų vyzdžių pirmoji knyga — Mikailinos Glemžaitės buvo išleista 1936 m. "Kupiškėnų vestuvės". O jau 1939 m. pasirodė daug plaustesnis leidinys A. Tamošaičio "Lietuvių tautiniai drabužiai". Dabartinis metu Lietuvos muziejuose yra apie 4000 lietuvių senųjų drabužių pavyzdžių, iš jų kai kurie yra apie 500 ir daugiau metų senumo. Visais laikais lietuviški rūbai buvo įvairūs, spalvingi ir labai gražūs. Europoje nepriklausomos Lietuvos laikais tarptautinėse parodose lietuvių taut. rūbai dažnai laimėdavo pirmą vietą.

Linkėtina, kad Julija dar ilgus metus puoselėtų lietuvių liaudies meną, kad domintų ne tik savus, bet ir kitataučius savo švelnių spalvų deriniais, tulpėmis ir kitais raštais, kuriuos ji pati kuria ir piešia, derina spalvas, kad jos tautiniai rūbai domintų mūsų šių dienų jaunimą, o rankų darbo lėlės, vyriškos ir moteriškos giminės, to gražiosios verpėjos prie ratelių sužavėtų kitataučius.

Jei kam būtų reikalinga su ja susisiekti, štai ir jos adresas: Julija Šlapelytė, 2836 St. George St., Los Angeles, Calif. 90027.

J. K.

Po pasisekusios madų parodos, surengtos Putnamo seselių rėmėjų, iš k. Monika Kripkauskienė, sukurusi naują pavasarinę jaunuosius vestuvinių suknelių kolekciją ir Marija Remienė, Putnamo seselių rėmėjų pirmininkė. Nuotr. Vt. A. Račkauskas

Turime didelį pasirinkimą KALĖDINIŲ DOVANŲ

Importuoto kristalo išdirbinių, aukso ir gintaro papuošalų. Liadro — Dresden — Hummel figūrėlių. Anri medžio drožinių. Importuoto pewter ir daug daugiau gražių dovanų įvairioms progoms. Taip pat ir paveikslų.

ANTRADIENIAIS pensininkams duodama 10% nuolaida. Maloniai jums patarnaus DALĖ ir ROMAS DAUKSAI, sav.

AVALON GALERIJOS

"The Ultimate in Collecting and Gift Giving"

4243 ARCHER Ave. (arti Sacramento) CHICAGO, ILL.
TEL. — 247-6969

DENTURES REPAIRED
SAME DAY
PICK-UP AND DELIVERY
SERVICE
366-5156 549-2272

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite, perkdami čia
jų reikmenis. Pasinaudokite pa-
togių planų atidedant pasirink-
tus reikmenis ypatingai progai.
Pilnai užbaigtų foto nuotraukų
aptarnavimas. Atidaryta pirmadi-
nį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atidaryta šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

ĮSIGYKITE VILNIAUS UNIVERSITETO SUKAKTUVINĮ MEDALĮ

Tai puiki dovana Jūsų jaunimui, draugams ir bendradarbiams

• Leidėjai: Akademinis Skautų Sąjūdis • Skulptorius: Vytautas Kašuba

• Medaliai: 70 mm diametro bronziniai — antikinis \$15, blizgantis \$20,
44 mm diametro — bronzinis \$8, sidabrinis \$40.

• Stovai: 70 mm medaliais \$1; rėmeliai 44 mm medaliais \$4

• Dėl medalių užsakymo kreipkitės į Jūsų apylinkės platintojus arba medalio ad-
ministratore. Čekius rašyti „Vilniaus Universiteto Medalis“ pridant \$2 dėl persiun-
timo ir apdraudos. Medalio administratorė: Aldona Venckienė, 603 14th Street, Santa
Monica, California, 90402, tel. (213)393-2803.

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS
USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019

TEL. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių
pristatymas garantuojamas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įva-
riausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmdie-
niais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1054
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	885-0700
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	Tel: 215-497-2382
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Road	(216) 945-6076
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campus Avenue	365-6790
Hannamck, Mich. — 11539 Jos Campus Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	305-673-6220
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix, Ariz 85027 — 22047 Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-588-4464
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

NAUJI SKYRIAI:

HERKIMER, N. Y. — McKENNA RD. 315-666-3333

A. + A.

VLADAS LEVICKAS

mirė šių metų spalio mėn. 27-tą dieną
Lietuvoje.

Nuliūdęs brolis VINCAS

Mylimai Motinai Lietuvoje mirus, mū-
sų draugijos mielai narei
JANINAI GRYBAUSKIENEI
IR ŠEIMAI
nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Specialus siuntinys 1 — 1980.

Labai gera angliška vilnonė medžiaga, gali būti vyriš-
kam arba moteriškam kostiumui; vakarinei suknelei medžiaga
arba lygi vilnonė medžiaga suknelei; vyriškas arba
moteriškas megztinis; komplektas moteriškų nailoninių
apatinėjų arba vyriški geresni marškiniai; „Wrangler“ arba
„Levi“ jeans, mėlynos arba rumbuto velveto; crimplene
medžiaga moteriškam kostiumėliui arba dviem suknelėm;
vyriški arba moteriški odiniai geri pusbačiai.

Sio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$300.00.
Taip pat dar galima į šį siuntinį dėti 9 svarus prekių:
medžiagos gabalą dėti 4 m. ir dirbtinio minko kailio paltui
2.75 m.

Žemiau siūlome keletą naudingėsių dalykų:

Avikailiai, ilgi, vyriški, arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, sveria 5 sv.	\$260.00.
Dirbtinio minko kailio moteriškam paltui, sveria 6 sv.	\$100.00.
Jeans „Wrangler“ arba „Levi“ (siuntinyje gali būti dvi) sveria 2 sv. Kaina už vienas	\$48.00.
Jeans „Wrangler“ rumbutoi velveto (siuntinyje gali būti dvi) sveria 1.5 sv. Kaina už vienas	\$48.00.
Vyriškas arba moteriškas megztinis, sveria 1 sv.	\$43.00.
Moteriškos arba vyriškos nailoninės kojinės	\$3.50.
Vilnonės arba šilkinės skarelės	\$14.00.
Telescopis lietsargis, sveria 0.5 sv.	\$13.00.
Geresni marškiniai	\$21.00.
Vyriški arba moteriški pusbačiai, sveria 1.5 sv.	\$52.00.
Puiki medžiaga suknelei, sveria 1 sv.	\$33.00.
Angliška vilnonė medžiaga eilutėms, sveria 3 sv.	\$67.00.
.....	\$76.00.
Kalkuliatorius TI - 33 Texas	\$110.00.
Stetoskopai, sveria 0.5 sv.	\$67.00.
Sie maisto produktai galima siūsti su rūbais: 0.5 sv. arbatos — \$4.50. 0.5 sv. nescafes — \$7.00; 1 sv. kavos — 8.50; 1 sv. šokol. saldinių \$8.50.	

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes,
tarpininkaujame išsiriupinant pensijas, persiunčiame
palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES & CO.

(Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England

Tel. 01-460-2592

WARSAW INN

6250 West 63rd Street Tel. 586-0410

One mile west of Midway Airport. MON. — Roast Duck & Dressing

Polish Style Smorgasbord Lunch.....\$3.75

LUNCH HOURS Monday thru Friday 11:30 am to 2:30 pm

DINNER HOURS Mon. thru Thurs. 4 pm to 9 pm; Fri. & Sat.

4 to 10 pm; SUN. & HOLIDAYS — Noon to 8 pm.

(Luncheon Specials Served Daily) Tel. — 586-0410

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavi-
mas ir balansavimas. Stabdžiai. Dus-
lintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir ki-
ti pataisymai. FIRESTONE TIRES.
Wheel alignment and balancing.
Brakes. Shock absorbers. Mufflers
and pipes. Tune-ups. Lubrication.
Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.
Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS
šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

Skaudi nelaimė, kai vagis išplėšė iš mūsų tarpo, pačiame pa-
jėgume, visų mylimą

A. + A. Muz. MYKOLĄ CIBĄ

Su jo išėjimu paliko gili tuštuma netik namiškiams, bet ir
ateities Lietuvai. Gilią užuojautą žmonai FENEI, broliui JUOZUI
CIBUI ir kitiems GIMINĖMS siunčia ir kartu liūdi

IZABELĖ STONCIENE SU ŠEIMA
ALBERTAS IR STASE STOCKAI

Sibiro tremtiniui, broliui,

A. + A. PRANUI MOTUŠIUI

mirus Lietuvoje,

reiškiu gilią užuojautą dipl. teis. KAZIMIERUI MOTU-
ŠIUI, broliui inž. KOSTUI, SESERIMS ir jų giminėms.

ANTANAS LIŪDZIUS

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių, Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

